

LATVIJAS FILMU PADOMES SĒDES PROTOKOLS

Zoom platformā, plkst.16:00

Rīgā, 2021. gada 20. maijs

Nr.3

- Sēdi vada: Dita Rietuma, NKC vadītāja
Aija Bērziņa, biedrības Latvijas Kinoproducentu asociācijas prezidente
- Sēdē piedalās:
- Dace Vilsone Kultūras ministrijas valsts sekretāre;
Aurēlija Ieva Druvieta Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes priekšsēdētāja vietniece;
Jānis Putniņš Valsts Kultūrkapitāla fonda Filmu mākslas nozares ekspertu komisijas priekšsēdētājs;
Pēteris Krilovs Latvijas Kultūras akadēmijas Nacionālās filmu skolas pārstāvis;
Zane Valeniece valsts SIA Latvijas Televīzija projektu vadītāja;
Andrejs Ēķis filmu producentis un režisors;
Jānis Kalējs biedrības Latvijas Filmu servisa producentu asociācija valdes loceklis;
Ieva Romanova biedrības Latvijas Kinematogrāfistu savienība priekšsēdētāja;
Andris Ķēniņš biedrības Latvijas Raidorganizāciju asociācija izpilddirektors;
- Uzaicināti: Inga Blese – NKC vadītājas vietniece, Baiba Erdmane – NKC juriskonsulte, Kristīne Matīsa – NKC referente, Ilze Rože (kinoteātru pārstāve), Edgars Hartmanis (Apollo), Inese Apse (ACME), Inese Rajeve (Forum Cinemas)
- Sēdi protokolē: Sanita Muceniece, NKC biroja administratore

Darba kārtībā:

1. Situācija ar kinoteātriem (darbības atsākšana, PVN).
Piedalās uzaicinātie kinoteātru un izplatītāju pārstāvji: Ilze Rože, Edgars Hartmanis (Apollo), Inese Apse (ACME), Inese Rajeve (Forum Cinemas).
2. Situācija ar līdzfinansējumu ārvalstu filmu ražošanai. (KM, NKC)
3. Citi jautājumi

Sēdi sāk: 16:00

Izmantotie saīsinājumi:

KM – LR Kultūras ministrija
FM – LR Finanšu ministrija
EM – LR Ekonomikas ministrija
VID – Valsts ieņēmumu dienests
KKF – Valsts kultūrkapitāla fonds
NKC – Nacionālais kino centrs
LIAA – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
ALTUM – valsts attīstības finanšu institūcija

1.§ Situācija ar kinoteātriem

Ziņo: Ilze Rože, Inese Rajeve, Inese Apse un Edgars Hartmanis.

Kinoteātru pārstāvji iepazīstina ar [prezentāciju](#), kurā izvirza 3 jautājumus:

1. droša kino atvēršana skatītājiem;
2. informatīva kampaņa skatītāju atgūšanai kino zālēs;

3. iespējamais PVN samazinājumu no 21% uz 5%.

1. Inese Rajeve informē par jau pastāvošajiem augstiem higiēnas standartiem, kas ir nodrošināts kinoteātros – elektroniski pirktā biļete, ventilēšana ar gaisa maiņu ik pēc 12 min, dezinficēti krēsli pirms katra seansa, 2 m distance starp skatītājiem, seansu sākumi – ik pa 20 min, lai nepārklātos. Tiek minēts, ka Eiropas kinoteātri 75% apmērā strādā, arī Lietuvā un Igaunijā.

Nav skaidrs, vai valsts atbalsts saglabāsies pēc 15.jūnija.

Dace Vilsons informē, ka Kultūras ministrija reaģē uz pašreiz notiekošo situācijas maiņu saistībā ar C-19. Veselības ministrija pieļauj iespēju, ka vakcinēta un pēdējā pusgada laikā Covid-19 izslimojusi publika pēc 15.jūnija varēs izmantot kultūras sektora piedāvājumus. Šo cilvēku atpazīšana notiks ar aplikāciju. Te iekļauta arī kino izrādīšana ar nosacījumu, ka publika ir atpazīstama, un var notestēt QR kodu. Otra tipa publiskā ietilpst testētie un nevakcinētie apmeklētāji. Jūnija 2.nedēļā tiks veikti pilotprojekti, arī kinoteātrī filmas izrādīšana. Galvenais uzdevums ir, konstatēt, ka pie ielaišanas zālēs darbojas QR kods.

No KM prezentācijas

Kontrolēta, droša un identificējama publika pēc 15.jūnija

Attiecas uz: kinoteātri, kultūras centri, teātri, koncerti, pasākumi ar skatītājiem brīvā dabā un iekštelpās.

I tips - vakcinētajiem un/vai izslimojušiem – jau no 15.jūnija:

ārtelpas: 1000
iekštelpas: 500

Maskas līdz brīdim kad apsēžas un pametot sēdvietu.

II tips - jauktā publika (I grupa + nevakcinētās personas ar testēšanu) – atsevišķs lēmums par spēkā stāšanos pēc pilotprojekta īstenošanas:

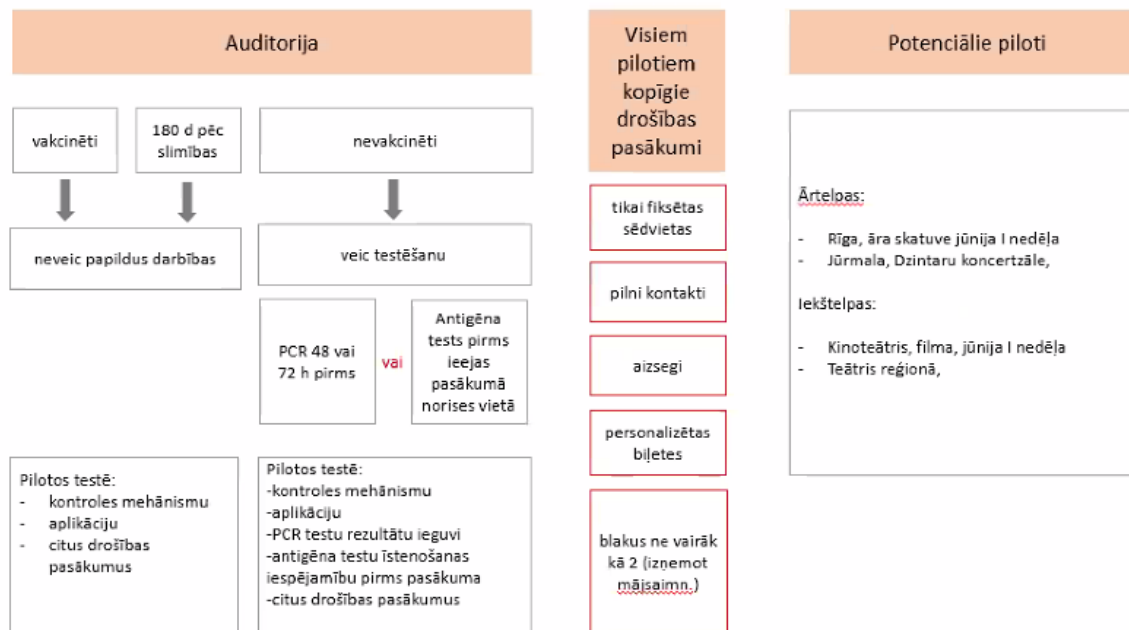
ārtelpas: 500
iekštelpas: 300

Maskas visu laiku.

KOPĪGIE I un II tipam

pilni kontakti	sēdošie pasākumi
aizsegi	pametot sēdvietu 2 metri
personalizētas biļetes	distance 2 sēdvietas vai barjera
blakus ne vairāk kā 2 personas, kas nav māsaimniecības locekļi vai 4 vienas māsaimniecības personas	

Nepieciešams atrast kinoteātri, kurā varētu veikt šo pilotprojekta izmēģinājuma seansu. Ja tests ir veikts veiksmīgi, tad visi kinoteātri pēc viena protokola varētu atsākt strādāt. VM vēl gatavo iekārtu, kas varēs atpazīt QR kodus. Kurš kinoteātris varētu būt pilotprojekta vieta?

I.Rože: Mums nepieciešama 1 diena, lai saprastu, kurš kinoteātris varētu uzņemt šo testu. Noteikti atradīsim vienu kinoteātri.

Vai varam sagaidīt atbalstu pēc 15.jūnija, jo bērni un jaunieši vēl ilgstoši nebūs vakcinēti?

D.Vilsonē: Atbalsti saglabājas līdz gada beigām. Šodien ministrija aizstāvēja KKF atbalsta programmas finanšu ministra Jāņa Reira vadītajā darba grupā, kas arī darbosies līdz gada beigām. Tieši tāpat būs ar EM vadītajām programmām, kuras izmaksā VID. Šobrīd galvenais uzdevums ir strādāt pilotprojektu ar vakcinēto publiku un pēc tam otrs pilotprojekts - ar testēto publiku, lai varētu atsākt strādāt kinoteātri.

I.Rože: Mums nevakcinētā publika ir ļoti svarīga.

2. Inese Apse: Pēc ilgstošā kinoteātru darbības pārtraukuma ir nepieciešama informatīva kampaņa, lai informētu skatītājus par iespēju atgriezties kinozālēs. Ir nepieciešama informatīva komunikācijas kampaņa, kuru KM ir gatava finansēt, bet mums nav skaidrs par kampaņas apjomu, ne arī kad un kādā apjomā. Vai ir kas konkrētāks?

Aija Bērziņa: Jauniešiem kinobiļete kopā ar testu izmaksās 30 EUR. Domāju, ka to neviens nedarīs.

D.Vilsonē: Šobrīd tiek vakcinēti jaunieši 16+. Arī jauniešu 12+ vakcinēšana 2-3 mēnešu laikā tiks uzsākta. KM kopā ar NKC ir jāsāk plānot, pirms tam tiek galā ar pilotprojektiem. Finanšiāli varēs atvēlēt mazāk par pusi no Simtgades kampaņas, atrodot līdzekļus KM iekšējā budžeta ietvaros.

3. Edgars Hartmanis iesaka samazināt PVN kino biļetēm no 21% uz 5%, pārtikas un reklāmas izvietošanu kino atstājot standarta līmenī. ES valstis jau piemēro PVN samazinājumu kino biļetēm. Latvijā pašlaik ir 3.lielākais PVN uz kino biļetēm. 2020.gadā budžeta samazinājums bija 66%. Nozares bruto zaudējums 2020.gadā ir aptuveni 11 milj. Eur. Ja PVN tiktu samazināts uz 5%, valstij zaudējumi būtu salīdzinoši mazi – 8.3 milj. Eur piecos gados, bet nozare nespētu atgūt 2020.gada zaudējumus pat 5 gadu garumā.

D.Vilsonē: Rīcībai vajadzētu būt sekojošai – sniegt rekomendāciju Finanšu ministrijai ar aicinājumu samazināt PVN. Valdības budžeta sarunās 1,5 – 2 milj. tiks ieskaitīti kā kultūras budžeta palielinājumu. Budžeta sarunās ir jāvienojas, ka tādā gadījumā citām aktivitātēm kultūras jomās papildus finansējums netiek prasīts. Jārēķinās ar šādu iespējamo prasību budžeta prioritātēs. Filmu padomei vajadzētu formulēt savu viedokli par šo jautājumu un virzīt debatēšanai FM.

A.Bērziņa: Mēs, filmu producenti, neesam gatavi piekrist, ka tādējādi nozarei netiks palielināts finansējums. Vai prezentācijā aprēķins veikts ar nosacījumu, ja auditorija atjaunojas?

E.Hartmanis: Iespējama, ka pie zemākas biļešu cenas ir lielāks apmeklējums un lielāks citu produktu patēriņš. Ja uzņēmums PVN samazinājumu novirza uz biļešu cenu samazinājumu, veicinot ieņēmumu palielinājumu, tādā veidā veicinot algu palielinājumu.

A.Bērziņa: Pagaidām prezentācijā var redzēt PVN samazinājumu un negūtos ieņēmumus. Prezentācijā nav redzams, ka zemā biļešu cena piesaista lielāku auditoriju. Es nepiekrītu, ka dēļ samazinātās PVN likmes kino biļetēm filmu nozarei nepieliks finansējumu.

I.Roķe: Ja PVN būtu 5% procenti, producenti no ienākumiem atgūtu lielāku peļņu filmu ražošanai. Kāpēc KM nevar visai kultūras nozarei noteikt PVN 5%?

Vajag formulēt Filmu padomes viedokli un kopā ar jūsu aprēķiniem virzīt kopīgi šo jautājumu uz Finanšu ministriju. Grāmatniecība jau vairākus gadus nav panākusi 5% PVN, jo FM strikti turas pie tikai vienas samazinātās likmes, t.i., 12%.

I.Roķe: Mēs būtu laimīgi arī par 12%.

D.Vilsons: Ja PVN samazināšana vispār būs debašu sastāvdaļa, tad debatēs par visu lauku: grāmatniecība, izdevējdarbība un arī kino nozare ar prasību 5 % PVN. Rezultātu nevaru paredzēt.

Andris Kēniņš: Pievienojos D.Vilsons teiktajam par padomes atbalstu, bet, ja katra nozare prasa katra par sevi, tad negūst FM atbalstu. PVN samazinājums ir aktuāls arī preses izdevējiem, portālu uzturētājiem. No KM puses šis jautājums būtu jāvirza kā kopējā pakete ar visām nozaru problēmām, par kurām KM tur rūpi. Katram segmentam noteikti ir sava argumentācija, kuru nepieciešams apkopot un pamatot, cik sabiedriski svarīgs ir izvirzītais jautājums.

D.Vilsons: FM virzīja nodokļu politikas reformas, kuras dēļ C-19 tika apturētas. Būtu jāvēro FM reakcija, vai C-19 apstākļos viņi būtu gatavi pārskatīt nodokļu politiku. Vadošā ministrija nodokļu politikas jautājumos ir FM, kurai būtu jāgrib rīkoties vienā vai otrā jautājumā.

A.Bērziņa: Cik lielā mērā ir EM teikšana?

D.Vilsons: EM nav noteikšana šajā jautājumā, un FM šo redz kā naudu, kas aiziet garām valsts budžetam. Jārēķinās, ka uzstādījums no FM puses būs samazināts PVN, bet nekādi budžeta palielinājumi citām vajadzībām

A.Bērziņa: Kinoproducenti nepiekrītīs, ja būs šāds FM uzstādījums. Kinoproducentiem tad būtu jātiekas ar kinoteātru pārstāvjiem, lai minimizētu riskus.

D.Vilsons: Bez jau pieminētajiem grāmatniekiem un izdevējiem, par 5% vēl no citiem sektoriem cīnās restorāni un kafējnīcas.

Ieva Romanova: varbūt varētu veikt vēl vienu aprēķinu cerībā, ka šis samazinājums būs samazinājums arī biļešu cenai. Kāds tad varētu būt skatītāju skaita palielinājums? Varbūt tad starpība sanāk mazāka.

I.Roķe: Biļešu cenas samazinājums būs ar visu 21% PVN, lai atgūtu skatītāju, pēc tam tas atkal pieaugs. Nozare nevar strādāt zem pašizmaksas. Ilgstoši nevarēs turēt zemu cenu.

A.Bērziņa: Ierosinu, ka kinoteātru pārstāvji tiktos ar Kinoproducentu asociāciju, lai pārrunātu PVN samazinājumu. Vai KM varētu aicināt kopā citas nozares?

D.Vilsons: Kad Filmu padome būs formulējusi savu pozīciju, tad mēs varam pārrunāt to kopā ar ministru un citām nozarēm, kā taktiski šo jautājumu virzīt tālāk.

D.Vilsons: Gaidu informāciju no kinoteātriem, kur būtu iespējams veikt pilotprojektu. Kinoteātru pārstāvji pamet sanāksmi.

2.§

Situācija ar līdzfinansējumu ārvalstu filmu ražošanai

Ziņo D.Vilsons: Pašlaik NKC un KM skaņo ziņojumu par ārvalstu filmu līdzfinansējumu ar citām ministrijām. KM ir FM iebildumus par līdzfinansējumu ārvalstu filmu ražošanai. KM ziņojums šobrīd ir balstīts NKC sagatavoto ziņojumu par pieteiktajiem projektiem, kā arī uz pētījumu, cik daudz un kas ienes naudu valsts budžetā. Aprunājoties ar FM vadību, mums ir dots sekojošs uzdevums – ja vēlamies saņemt šo naudu šajā gadā, ir jārada konkrēts projekts ar konkrētu tāmi, kas būs pielikums valdības lēmumam un kurā uzrāda, ka šī konkrētā projekta tāme atnesīs budžetā konkrētu summu nodokļos. Tas

ir pierādījums fiskāli neitrālam pasākumam, kas pretī dos apstiprinājumu un garantija, kas valsts budžeta nauda būs. Tas ir uzdevums, kas jāizdara attiecība uz aprītē esošajam dokumentam par līdzfinansējuma apmēru ārvalstu filmai, kas pašlaik iet pāri budžetā piešķirtajiem līdzekļiem. Tādēļ lūgums Filmu padomei sagatavot šo tāmi, lai KM varētu precizēt.

Un tādēļ ir jāizdara sekojošais – viens no uzņēmumiem, kas strādā ar ārvalstu filmu, kas ir ietverta ziņojumā, varēs prezentēt sanāksmē ar FM savu biznesa plāna budžeta sadaļu, kurā tiks atspoguļots, kā budžetā ienāks nauda. Šādu sarunu vēlas FM vadība pārliecības iegūšanai. Nāksies papulēties izskaidrot FM, kā tas viss darbojas, jo līdz šim šādu ceļu vēl neviens nav gājis.

Otrs jautājums sarunā ar FM vadību bija par nākamo gadu. FM nostāja ir tieša – tāme pret tāmi. Ja mēs apkopojam sarakstu ar nākamajā gadā nepieciešamajiem projektiem un iegūstam tāmes lielajiem projektiem, kuras parāda, kāda nauda ienāks budžetā nākamajā gadā, tad šī gada augustā, kad FM raksta budžeta ziņojumu un par fiskāli neitrālajiem pasākumiem, tad viņi būtu gatavi jau ierakstīt šo aktivizējumu. Tas nozīmē, ka mums būtu jau šajā gadā budžeta veidošanas procesā jau atbilde par to, ko varam darīt jau nākamajā gadā.

Bet pirmkārt jātiek galā ar šo ziņojumu, kurā ir ietverti projekti, kas iesniegti NKC, un šo projektu finanšu dati, lai saņemtu FM apstiprinājumu.

A.Bērziņa: Neviens no producentiem šobrīd nezina, kādi projekti tika iesniegti. Vai projektos nebija tāmes?

Inga Blese: Nē, tāmes tur nav. Tur ir informatīvais ziņojums, kurā paskaidrota procedūra, kā projekti tika vērtēti, sarakste ar projektiem, kas tika iesniegti un kas saņēma finansējumu no pamatfinansējuma, aprakstīts, kā piešķirts pagājušā gada atlikums, saraksts ir mainīgs. Pašlaik sarakstā ir 4 projekti, ka vēl nav finansēti – 2 studijas “Lokomotīve” - projekti “Meitene no kapiem” un “Sulis”, White Picture projekts “Neredzamā cīņa” un Tasse Film projekts “Svešinieks”. Šiem iesniegtajiem projektiem nav nevienam pievienota informācija, ko prasa FM par to, kādi būs nodokļu maksājumi. Aicinu iesniegt iespējami precīzus nodokļu aprēķinu tāmes, jo iespējams tādi tie tiks prasīti arī uzrādīt.

Jānis Kalējs: Kāds ir kritērijs, cik ir jābūt nomaksātam nodokļos?

Baiba Erdmane: FM lūdz iesniegt prognozējamo nodokļu maksājumu, lai FM redzētu, ka valstij ir vērts atbalstīt šos projektus.

D.Vilsons: Lūgums ir sarakstā esošajiem 4 projektiem uzrakstīt tāmi treknrakstā, lai FM skaidri redz, kādi būs ieņēmumi valsts budžetā no projektiem. Valsts nevēlas tērēt naudu vairāk, kā tā atgūs atpakaļ, neradot mīnusus valsts budžetā. Šobrīd ir svarīgi uztaisīt šo 4 tāmju pielikumus, kurā atspoguļotas galvenās finanšu plūsmas šajā gadā. Nākamā gada projektu aktualizēšana jāuzsāk jūlijā.

FM katru gadu augustā raksta ziņojumu par fiskāli neitrālajiem pasākumiem. Ja mēs viņiem pirms tam esam pierādījuši, ka noteikts daudzums filmu ienesīs budžetā noteiktu naudas summu, tad tieši šo nodokļu naudu FM var pretī mums ierakstīt kā saņemamo finansējumu. Sprotu NKC bažas par to, vai drīkst šādu manevru var veikt bez iepriekš veiktas atlases.

J.Kalējs: Šobrīd jau ir iestājušies papildus noteikumi, jo līdz šim 12 gadus tika iesniegti dokumenti un saņemts apliecinājums par atbalsta saņemšanu. Princips ir tāds, ka investīcijas tiek atdotas. Šogad un pagājušo gadu ir iestājušies konkurence. Mūsu mērķis ir, ja nāk investīcija, tad tas ir automātisks atbalsts no FM puses.

D.Rietuma: Nekas nav mainījies, vienkārši projektu bija mazāk un bija mazāka konkurence. Tādēļ arī nauda palika pāri un netika iztērēta. Projekti vienmēr ir tikuši vērtēti pēc punktu sistēmas.

J.Kalējs: Mēs vienkārši negribam atgrūst investīcijas.

D.Rietuma: FM to diemžēl neuztver kā investīcijas, neskatoties uz mūsu daudzu gadu pūliņiem. Varbūt ir skaidri jānodala, ka tā ir investīcija, nevis ieguldījumi kino nozarē, kas rada vienmēr tikai tēriņus. Piedāvāju šo jautājumu risināt citā reizē un atbrīvot no šī komplicētā jautājuma citus padomes locekļus.

D.Vilsone: Iespējams, vajag vēl vienu atkārtotu sarunu ar Altum un LIAA, ko mēs ar Ditu jau bijām uzsākušas. Šī saruna būtu jāuzsāk vēlreiz pēc šo 4 projektu sakārtošanu par garantētu aizdevumu programmu, ja tāda ir nepieciešama.

J.Kalējs: Varu noorganizēt tikšanos ar Altum un LIAA no Filmu servisa producentu asociācijas puses.

D.Vilsone: Jā, es tam piekrītu.

D.Vilsone pamet sanāksmi.

D.Rietuma: Kas notiek tagad ar kinoteātriem? Vai Kinoproducentu asociācija tiksies ar viņiem?

A.Bērziņa: Jā, es organizēšanu tikšanos. Mums neder, ka uz ražošanas rēķina tiks samazināts PVN un iesniegsim savu nostāju Filmu padomei. Par kinoteātru mārketingu vajadzētu saprast, kad to veidot.

D.Rietuma: Visdrīzāk tas būs rudens. Papildus naudas piešķirums un papildus konkursa rīkošana aizņemt 1-2 mēnešus.

A.Bērziņa: Rudenī būs ļoti daudz latviešu filmas, kuras ir sakrājušās nerādītas, akcentu liekot uz latviešu filmām.

D.Rietuma: Konceptuāli piekrītu, ka, ja mēs sludinām konkursu, tad fokusā būs latviešu filmas.

Andrejs Ēķis: Piekrītu par kampaņas fokusu uz latviešu filmām. Viss ir mainījies, vai maz ar mārketinga kampaņu pietiks, lai atgrieztu skatītājus kinoteātros. Platformas paliek arvien maksāspējīgākas.

Pēteris Krilovs: Iesaku izmantot augsta tumšos vakarus brīvdabas kino izrādīšanai, tādā veidā pieradinot skatītājus rudenī atgriezties kinoteātros. Tam nav vajadzīgs arī Covid tests.

A.Ēķis: Tā ir ļoti laba ideja, lai arī komerciāli neizdevīga. Ir ļoti daudz pašvaldību, kuras ir ar mieru samaksāt producentam, lai varētu izrādīt filmas savos pilsētas svētkos.

3.§ Dažādi

A.Ķēniņš: Šobrīd NEPLP, Valsts policija, KM un biedrības "Par legālu saturu" veido likumgrozījumus, kas ierobežos pirātiskā satura pieejamību. Cerams, ka rudenī likumgrozījumi nonāks izskatīšanā Saeimā.

A.Ēķis: Kas būtu tā organizācija, kuras vārdā varētu aiziet uz MK uz izskaidrot, ka mēs esam industrija, nevis pašdarbnieki. Vai tā būtu Filmu padome?

D.Rietuma: Filmu padome ir konsultatīva institūcija, kas pakļauta kultūras ministram. Filmu padome nevar doties, apejot hierarhiju. To var darīt biedrības un asociācijas, atsaucoties uz to, ka Filmu padomē ir bijusi šāda diskusija.

P.Krilovs: Ir jābūt ekonomiskai analīzei, kurā var redzēt, kā strādā izmaiņas dažādās pozīcijās.

D.Rietuma: KM ir reti saprotoša un daudz kas atduras pret FM.

Sēdi slēdz 17:35

Sēdes vadītājs

D.Rietuma

Protokolēja

S.Muceniece